

Feltrapport 2021

Ederfuglemonitoring ved Nuuk

Indhold

Bedes citeret: Rasmussen L.M. 2020. Ederfuglemonitoring ved Nuuk - Feltrapport 2021 Pinngortitaleriffik, Grønlands Naturinstitut.

Alle fotos: Lars Maltha Rasmussen

Resumé	3
Baggrund	4
Deltagere i feltarbejdet	5
Metoder	5
Logbog over feltarbejdet i 2021	5
Vejret	7
Vurdering af feltarbejdet	8
Resultat af optællingen	10
Område 64005 Qaqortorsuannguit	12
Område 63042 Ravnøerne NE	13
Område 63043 Ravnøerne N	14
Område 63211 Qilanagaassuit	15
Område 63007 Qimmit	16
Andre områder dækket i 2020/21	18
Andre ynglefugle	20
Referencer	23

Resumé

Et program til langtidsovervågning af ynglende ederfugle ved Nuuk blev igangsat i 2015 (Rasmussen 2015). En årlig overvågning af ederfuglene er nu foretaget i 7 sammenhængende ynglesæsoner fra 2015-2021 (se også Rasmussen 2020). I overvågningsprogrammet indgår optællinger af mere end en tredjedel af ynglebestanden af ederfugle i området fra Fiskefjord i nord til Paamiut i syd. For en del af lokaliteterne i overvågningsprogrammet er der også data fra årene 2009-11, dvs. der foreligger data fra en række lokaliteter fra en 10-12-årig periode. Pga. af den positive udvikling i antallet af ederfugle i Nordvestgrønland, der især skyldes en forkortelse af jagtperioden af ederfugle fra 2001, var det forventet at ederfuglebestanden i Sydvestgrønland ville udvise en tilsvarende udvikling. Det har derimod vist sig, at antallet af ynglende ederfugle er faldet siden overvågningen blev igangsat.

På en vigtig lokalitet som Satsissunguit 25 km vest for Nuuk, forekom der ræv i 2020, hvilket var årsag til et markant fald i antallet af ynglefugle i forhold til året før. Men i 2021 var her ingen tegn på ræv, og antallet af aktive reder på øerne var tilbage på niveauet for 2019, hvilket dog stadig ligger noget under registreringerne i 2010/2011. Men også ederfuglekolonier, hvor der ikke har været ræve, er antallet af ynglende ederfugle gået tilbage i antal. I 2020 og særligt i 2021 lykkedes det at registrere de ynglende ederfugle på i alt 10 yderligere lokaliteter. På nær en enkelt lokalitet, hvor antallet af ederfugle er gået frem med 33 % er antallet af aktive reder faldet med ca. 50 % på de øvrige lokaliteter, eller tilsammen et fald på 37 % i forhold til 2011. Det svarer til det fald på 34 % som er set for programområderne som helhed. Resultatet af overvågningsprogrammet og de supplerende tællinger tyder derfor klart på, at antallet af ynglende ederfugle i Sydvestgrønland er faldet med godt en tredjedel over en 10-årig periode siden 2011. Dette står i kontrast til at man forventede en fremgang i bestanden ved igangsættelsen af overvågningen.

Figur 1: Ungeførende ederfugl. Ofte samles flere hunner

Baggrund

Formålet med en løbende overvågning af ynglende ederfugle i Sydvestgrønland er at danne grundlag for Grønlands Naturinstituts rådgivning om ederfugle. En ændring af fuglebekendtgørelsen pr. 1. januar 2002 betød en væsentlig indskrænkning af jagttiden på ederfugle. Dette medvirkede til en betydelig stigning i antallet af ynglende ederfugle i Nordvestgrønland, dokumenteret for Upernavik-området (Merkel 2008). Kendskabet til antallet af ynglende ederfugle i Sydvestgrønland var frem til 2009 ikke så detaljeret, at man kunne vurdere, om der her skete en tilsvarende positiv udvikling i antallet af ynglende ederfugle.

Naturinstituttets optællinger i 2009-2011 (Rasmussen 2013a) viste, at der yngede væsentligt flere ederfugle i dele af Sydvestgrønland, end hidtidige registreringer havde vist. Da mange lokaliteter i Sydvestgrønland har et stort potentiale som yngleområde for ederfugle, var der et ønske om at igangsætte en løbende overvågning med årlige optællinger af ederfugle, som kunne danne grundlag for at vurdere hvordan bestanden af ederfugle i Sydvestgrønland udvikler sig. En sådan overvågning belyser årlige variationer i antallet af ynglefugle, hvilket er af betydning for, at kunne vurdere resultatet af større optællinger og ændrede bestemmelser i fugleforvaltningen. Naturinstituttet udarbejdede et forslag til overvågning af 9 lokaliteter, hvor der tilsammen yngede mere end 2000 par ederfugle i 2015, som var det første år for den årlige overvågning (Rasmussen 2013b).

Overvågningen af ederfugle blev igangsat i 2014 af biolog Lars Maltha Rasmussen for Naturinstituttet. Overvågningen af lokaliteterne er frem til og med ynglesæsonen i 2021 er fortsat med årlige optællinger i næsten alle delområder og omfatter nu 7 ynglesæsoner. Optællingerne er i perioden 2016-2019 udført af lokale fiskere, og i sæsonen 2020 og 2021 har Lars Maltha Rasmussen atter deltaget i optællingerne. Denne rapport beskriver resultatet af registreringerne i 2021 og sammenholder disse med resultaterne af de første års optællinger.

Figur 2. Optælling på Ravneøerne sydvest for Nuuk.

Deltagere i feltarbejdet

På samtlige tællinger i 2021 deltog Johannes Heilmann og Jonas Reimer. Desuden deltog Hans Korneliussen på én tælling og Jokum Josefsen på 4 tællinger.

Johannes er den hovedansvarlige og bådejer. Alle dage hentede han os i sin bil, og bragte os hjem igen efter endt feltarbejde. Han sørgede for at båden var klar og tankede den op. Alle udbetalinger fra GN gik til Johannes, der sørgede for en løbende udbetaling til de to medhjælpere. Johannes mødte op hver dag et par minutter i aftalt tid ved Naturinstituttet. Johannes' opgave var primært at være bådfører. Det havde den fordel, at vi ikke brugte tid på fortøjning, og ofte kunne komme tilbage i båden i den anden ende af en ø efter en landing, og sparede på den måde lidt tid i felten. Han var dog med i land da vi sejlede med Naturinstituttets båd.

Johannes har deltaget i optællingerne i alle år siden 2014, og Jonas i alle tællinger siden 2015. Hans kunne desværre kun deltage i den første dags feltarbejde. Herefter deltog Jokum som også deltog i 2020. Johannes og Jonas taler og skriver dansk, mens Jokum er grønlandsktalende. Jonas tog sig godt af Jokum, og sørgede med stor entusiasme for at forklare Jokum om procedurerne. Alle tre fik en notesbog, hvori de løbene noterede observationerne.

Metoder

Metoderne til registrering af ederfuglene er nøje beskrevet i flere rapporter (Merkel og Nielsen 2002, Rasmussen 2013a og 2013b). Generelt gøres der landgang på alle øerne i undersøgelsesområderne. Her registreres alle reder af ederfugle, idet status og indhold for hver enkelt rede noteres. Desuden registreres også ungeførende ederfugle.

Mht. de øvrige arter er alle arter af havfugle registreret enten som individer eller som par. Desuden er der suppleret med noter om relevante ynglebiologiske forhold.

Alle data for ederfugle er indtastet i et Excel-ark, der indeholder alle relevante og detaljerede oplysninger fra kolonierne.

Alle observationer, ederfugle såvel som andre havfugle, overføres efterfølgende til Havfugledatabasen.

Logbog over feltarbejdet i 2021

Feltarbejdet påbegyndtes 22. juni og afsluttedes 4. juli, hvilket svarer til feltarbejdet i 2020. Feltarbejdet blev i 2021 udført på i alt 7 dage i felten. Der blev sejlet i alt 644 km og anvendt 46 timer i felten. Dertil kommer ca. 1 times samlet daglig transport i Nuuk.

Ederfuglemonitoring ved Nuuk - Feltrapport 2021

Tabel 1. Oversigt over feltarbejdet.

Dag	Dato	Afgang Nuuk	Ankomst	Afgang	Ankomst Nuuk	Lok. Nr	Lok. Navn 1	Distance km	Samlet tid	minutter
1	22.06.2021	11:30	12:23	14:04		63042	Ravneøerne NE			
1	22.06.2021		14:35	16:49	17:40	63043	Ravneøerne E	56	06:10	370
2	28.06.2021	08:15	10:20	11:53		63220	Ikerasaarsuup			
2	28.06.2022		12:51	13:30		63239	Qaarnerup Qeqertai Øst			
2	28.06.2022		14:04	14:35		63217	Simiutarsuaq			
2	28.06.2021		15:22	15:44	17:45	63007	Qimmit	272	09:30	570
3	29.06.2021	08:15	09:45	12:36	14:56	64206	Sasissut	113	06:41	401
4	30.06.2021	08:20	09:05	16:36	17:46	64006	Satsissunguit	68	09:26	566
5	01.07.2021	08:20	09:05	11:46	12:46	63211	Qilanngasuit	74	04:26	266
6	02.07.2021	11:55	12:42	15:20	16:10	64005	Qaqortorsuanguit	61	04:15	255
7	04.07.2021	07:07	09:15			63007	Qimmit, Ivilikasik			
7	04.07.2021			11:02	13:07	63203	Ivilikasik	150	06:00	360
	Sum							644	22:30	2788

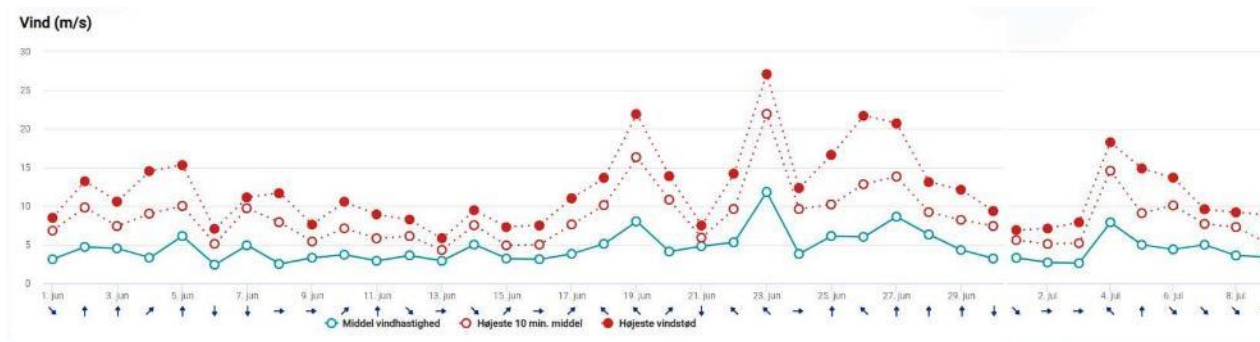
Vi brugte god tid den første dag d. 22.6. til at sørge for at alle typer af reder blev noteret korrekt. Hver gang vi kom til en ø, blev tidspunktet og koordinaterne noteret i formatet decimalgrader (eks. 63,48728; W 51,12918). De to medbragte GPS var tændt fra start til slut. Sporene fra begge GPS er gemt dagligt. GPS-spor skal gemmes senest efter 4 dages feltarbejde, for at man kan være sikker på at spor ikke bliver overskrevet. GPS-sporene er en vigtig kilde til at dokumentere feltarbejdet og at kunne kontrollere data.

Figur 3. En ederfuglerede dækkes til med dun.

Vejret

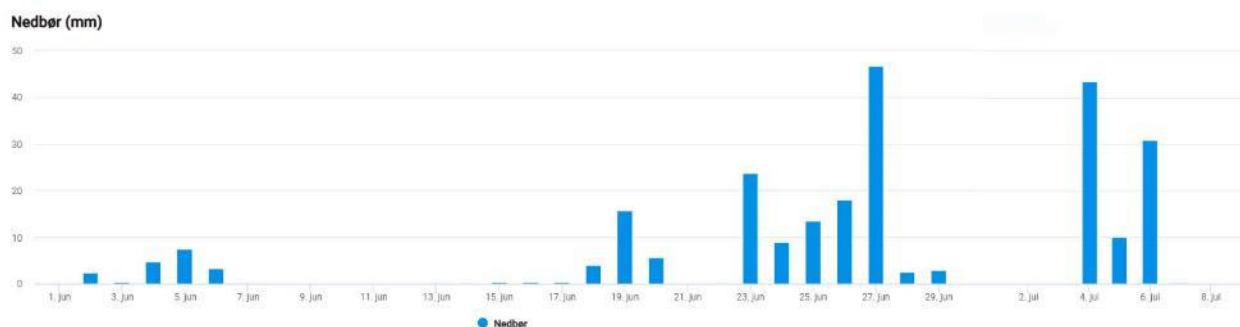
Op til feltarbejdets begyndelse d. 22. juni, dvs. den periode hvor ederfuglenes æglægning finder sted, var vejret ret nedbørstfattigt, køligt og med forholdsvis svage vinde. Men i de sidste 10 dage af juni skiftede vejrtypen og flere lavtryk passerede, hvilket betød blæsende vejr og megen nedbør. Særligt d. 23. juni var vinden usædvanligt kraftig. På øerne vest for Nuuk var vinden meget kraftigere end i Nuuk, så dér har der været storm med vindstød af orkanstyrke. Feltarbejde er naturligvis ikke muligt når det er kraftig vind. Det er også nødvendigt med tørvejr, når man besøger kolonierne, da man ikke kan undgå at de rugende ederfugle forlader rederne. Store dønninger, kan efterfølgende gøre landgang farlig eller umulig.

Figur 4. Vinden i Nuuk fra 1. juni til 10. juli 2021. Kraftig vind forhindrede feltarbejdet i adskillige dage frem til d. 28. juni.

Figur 5. Temperaturen i Nuuk fra 1. juni til 10. juli 2021. Maksimumstemperaturene er normalt mere end 5° lavere på øerne end i Nuuk.

Figur 6. Nedbør i Nuuk fra 1. juni til 10. juli 2021. Regn ved med til at vanskeliggøre feltarbejdet i flere dage.

Vurdering af feltarbejdet

Der var i 2021 fokus på at besøge områder, der ligger uden for de lokaliteter, der indgår i overvågningsprogrammet. De fleste områder, som kunne være interessante at opsøge uden for det normale overvågningsprogram, ligger længere væk, end programområderne, hvorfor det forudsætter gode vejrforhold at kunne dække dem. Det var derfor en stor fordel, at det var muligt at benytte Naturinstituttets fartøj Aage V. Jensen II til at dække nogle lokaliteter der ligger længst mod syd. Her blev der udført et togt på 272 km inden for normal arbejdstid. Med Johannes' båd havde det forudsat bedre vejrforhold, og havde taget to dage og forudsat en overnatning. På dage hvor vejret betød, at vi ikke kunne komme så langt væk, dækkede vi om muligt nogle af de nærliggende programområder.

Til trods for at Johannes' motor havde været til et 1000-timers check, så betød en teknisk fejl desværre, at vi først kom af sted til middag den første dag.

[Følgende programområder blev dækket i 2021 \(se](#)

64006 Satsissunguit
64005 Qaqortorssuanguit
63042 Ravneøer NE
63043 Ravneøer Øst
63211 Qilanngasuit
63007 Qimmit

Følgende programområder blev ikke dækket i 2021:

64212 Umiassuit
63200 Akilia
63215 Inussuu-Passuit

Områder dækket ud over programområderne i 2021:

64206 Satsissut Syd
63239 Qaarnrup Qeqertaat Øst, 5 lokaliteter
63217 Simiutaarsuaq
63203 Ivilikasik
63220_001 Ikeraasaasuup North
63220_002 Ikeraasaasuup North
64030 Kitsissut, 4 lokaliteter i 2020

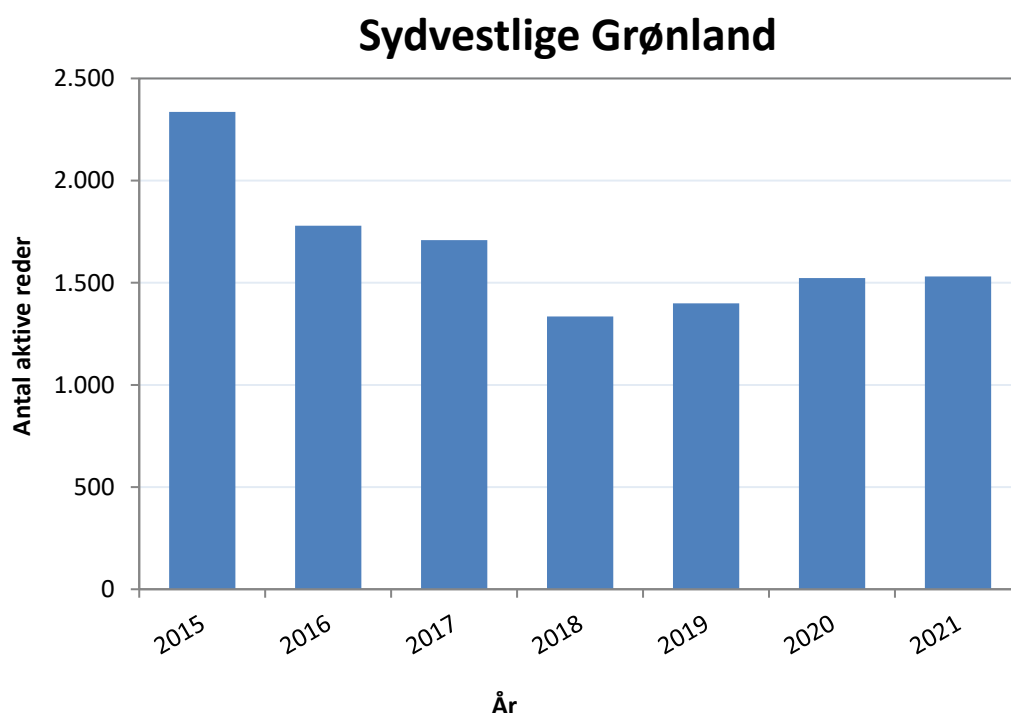
Figur 7: Med rød skrift er angivet de 9 lokaliteter hvor der optælles ederfuglereder årligt. Med violet skrift de lokaliteter der blev dækket ud over programområderne i 2021.

Resultat af optællingen

I det følgende er det antaget, at tallet for de tre områder, der ikke blev optalt i 2021, var det samme som året før. Der blev således optalt 1.534 aktive reder i overvågningsområdet for ederfugle i Sydvestgrønland. Antallet er helt på niveau med 2020, men væsentligt færre end i 2015. Udviklingen tyder på en midlertidig stabilisering i antallet af ynglende ederfugle på et lavere niveau in tidligere.

Tabel 2. Antallet af ynglende ederfugle i perioden 2015-2021, i delområder som optælles hvert år. Lokaliteterne går fra syd mod nord fra venstre mod højre. I de tre områder, hvorfra der ikke er tal i 2021, angiver de røde tal et estimat svarende til antallet året forinden.

	63215	63007	63211	63200	63042	63043	64005	64006	64212	Sum
2015	303	341	53	75	61	118	72	938	375	2336
2016	214	347	49	25	68	118	28	598	332	1779
2017	187	346	44	5	74	141	34	530	348	1709
2018	86	207	35	9	33	137	50	518	260	1335
2019	207	291	29	6	45	92	38	491	200	1399
2020	193	370	50	2	32	192	68	333	283	1523
2021	193	206	59	2	40	144	92	512	283	1531
gns15-21	198	317	43	20	50	133	55	560	300	1659

Figur 8. Udviklingen af antallet af aktive reder i de 9 delområder tilsammen 2015-2021.

Ændringer i antallet af ynglende ederfugle

I det følgende kommenterer jeg udviklingen inden for de enkelte områder med udgangspunkt i de observationer der er gjort i 2021.

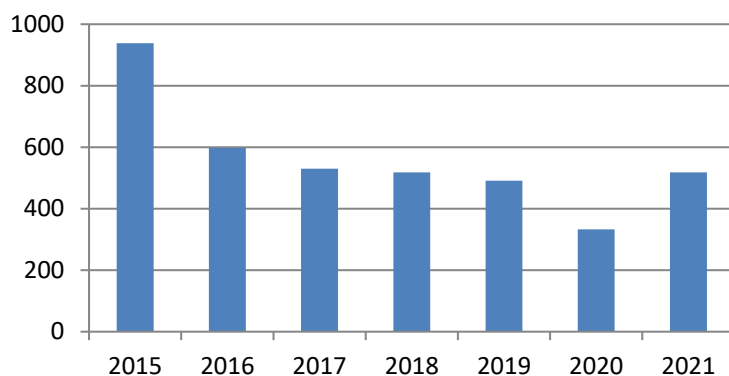
Område 64006 Satsissunnguit

Maximum 2015: 938 aktive reder. 2021: 512

Området består af 21 delkolonier. Syv af øerne er arealmæssigt betydeligt større end resten, med et areal på 02,-2,5 ha. Vi tog rækken af øer bagfra denne gang, så vi tog de fleste små holme sydligst beliggende først, på et tidspunkt, hvor vandstanden var høj, hvilket gør det lettere at komme op på øerne, så man ikke skal gennem så meget tang. Det var meget tidsbesparende og gjorde at vi klarede hele Satsissunnguit på en enkelt dag. Der blev i 2020 iagttaget en ræv på en af øerne, og aktive rævegrave på to andre. I 2021 var der ingen spor af ræv og antallet af ynglepar var atter på niveau på 2019.

Figur 9. Satsissunnguit består af mere end 30 øer og holme. Det kræver godt vejr, lokalkendskab og en mindre båd at kunne gøre landgang her. I dette område på ø nr. 001 yngler der Lunder, der graver deres ynglehuller i græstørven.

Figur 10. Udviklingen af antallet af aktive reder i område 64006 Satsissunnguit 2015-2021.

Den kraftige storm d. 23.6. så ud til at have kostet livet for næsten alle de mågeunger der var klækket inden denne dato. Der blev set enkelte døde halvstore unger af svartbag, og en lille unge af rødstrubet lom. Der var mange par varslende måger, som tilsyneladende ingen unger havde. De mågepar der havde unger var ved at klække eller nogle få dage gamle. Stormen har nok ikke påvirket ederfuglenes ynglesucces, da den lå før de første reder klækkede.

Område 64005 Qaqortorsuannguit

Maximum 2015: 72 aktive reder. 2021: 92

Området består af 7 delkolonier. I forhold til de foregående år var der flere aktive reder, og antallet var over niveauet i 2015. Væksten kan skyldes, at ederfugle er flyttet fra Satsissunnguit, som ligger 2-3 km mod nordvest, hvor der ynglede ræve 2020. Der blev iagttaget 4 efterladte stenbidergarn, hvis position er meldt til GLFK.

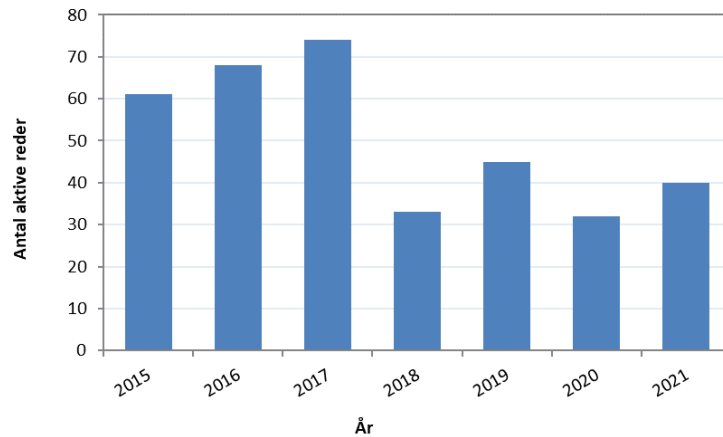

Figur 11. Stenbidergarn uden navn efterladt i mere end en måned efter stenbidersæsonen er slut.

Område 63042 Ravnørerne NE

Maximum 2017: 74 aktive reder. 2021: 32.

Området består af 7 delkolonier.

Figur 12. Antal aktive reder i område 63042 Ravnørerne NE 2015-2021.

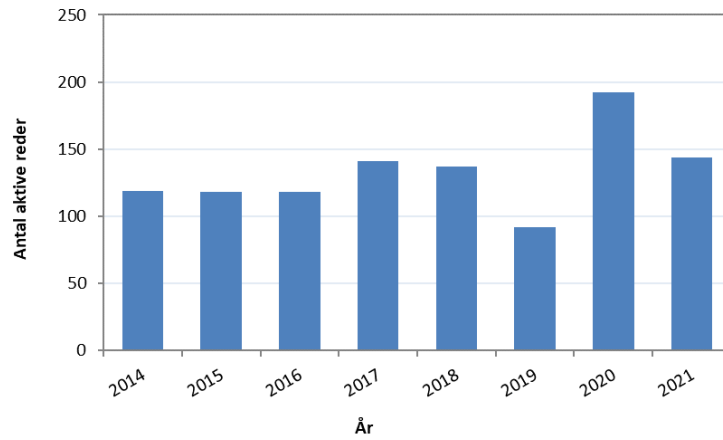
Efter en stigning fra 2015-2017 har antallet de sidste 4 år ligget på et noget lavere niveau. I 2020 holdt en ung vandrefalk til i området, hvilket kan have reduceret antallet af ynglende ederfugle. Der var ingen tegn på en sådan prædation i 2021. Umiddelbart så det ok ud med ederfugle. De fleste reder var fuldlagte og ingen klækkede. D. 22. juni var et perfekt tidspunkt til monitoring.

Figur 13. Jonas og Hans noterer position og sørger for en god start på dette års notater.

Område 63043 Ravnøerne N

Maximum 2020: 192. (2021: 144)

Figur 14. Antal aktive reder i område 63043 Ravnøerne NE 2014-2021.

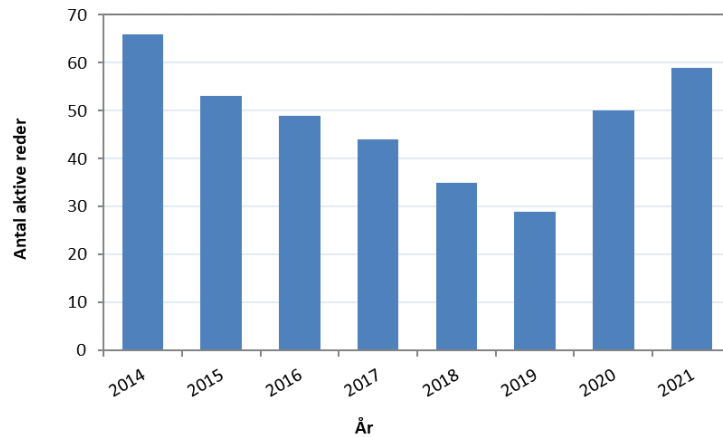
Området består af 5 delkolonier. Efter denne øgruppe havde særligt mange aktive reder i 2020 var antallet i 2021 tæt på årene 2017-18.

Figur 15. Johannes passer båden, mens vi er i land.

Område 63211 Qilangaassuit

Maximum 2015: 52 aktive reder. 2020: 50

Figur 16. Antal aktive reder i område 63211 Qilangaassuit 2014-2021

Området har hidtil bestået af 9 delkolonier. Men i 2021 har vi tilføjet en enkelt lille holm med 7x8 m vegetation der havde 10 reder. Ø nr. 003, som har flest reder, består af 4 små klatter vegetation, og rederne her ligger så tæt som de kan, så det kan være grunden til at nogle par her er flyttet til nogle af de nærmere små holme, hvor de ikke har ynglet tidligere. De store øer i gruppen har til gengæld ingen ynglende ederfugle.

Figur 17. Ø nr. 63211_003 består af 4 små klatter med vegetation på et lavt skær, hvortil der er vanskelig landgang, såvel ved lavvande som højvande. Har var der i alt 32 aktive reder, og der er næppe plads til flere, så derfor var tallet også steget på to nærliggende holme.

Område 63007 Qimmit

Maximum 2016: 347 aktive reder. 2021: 206

Området består af 4 delkolonier. D. 28.6. forsøgte vi landgang, da vi alligevel kom forbi, men pga. store dønninger var det kun muligt at komme i land på den ene ø. De øvrige øer blev derfor optalt d. 4. juli. På dette tidspunkt var tæt på halvdelen af rederne ved at klække eller klækkede, og det var lige på grænsen af at være forsvarligt at bevæge sig i kolonien, men vi så dog ingen prædation af ællingerne. Det kan godt have betydet, at vi har misset nogle reder, som kan være svære at se, når først ungerne er væk. Men der har dog reelt være tale om en tilbagegang i antallet af ynglefugle i området. Det er klart, at til næste sæson bør de sydlige kolonier om muligt optælles først og gerne 15-20. juni.

Figur 18. De store nedbørsmængder i sidste uge af juni satte sit præg på flere af småøerne. Her er en normalt tør lavning på Qimmit stadig fyldt med regnvand.

Dog bør Ivilikasik (nr. 73007_005), beliggende 1,8 km syd for den sydligste i gruppen, fremover optælles årligt. Den ligger mellem Qimmit og Inussuu-Passuit, men dog tættest på Qimmit. Der blev i 2010 og 11 set enkelte ederfugle på øen, men der blev ikke foretaget landgang for at sikre en god registrering. I 2020 blev

der registreret 99 aktive reder, mens tallet i 2021 var faldet til 66 inklusive flere kuld af klækkede reder. Selvom man slår forekomsten på Ivilikasik og Qimmit sammen, har der været et fald i antallet af aktive reder siden 2015.

Delområde 3 i Qimmit, har også en større koloni af hvidvinget måge og sildemåge, og den koloni så i 2021 helt uforstyrret ud, med mange æg og unger i kolonien, til trods for øens beliggenhed ikke så langt fra indenskærsruten.

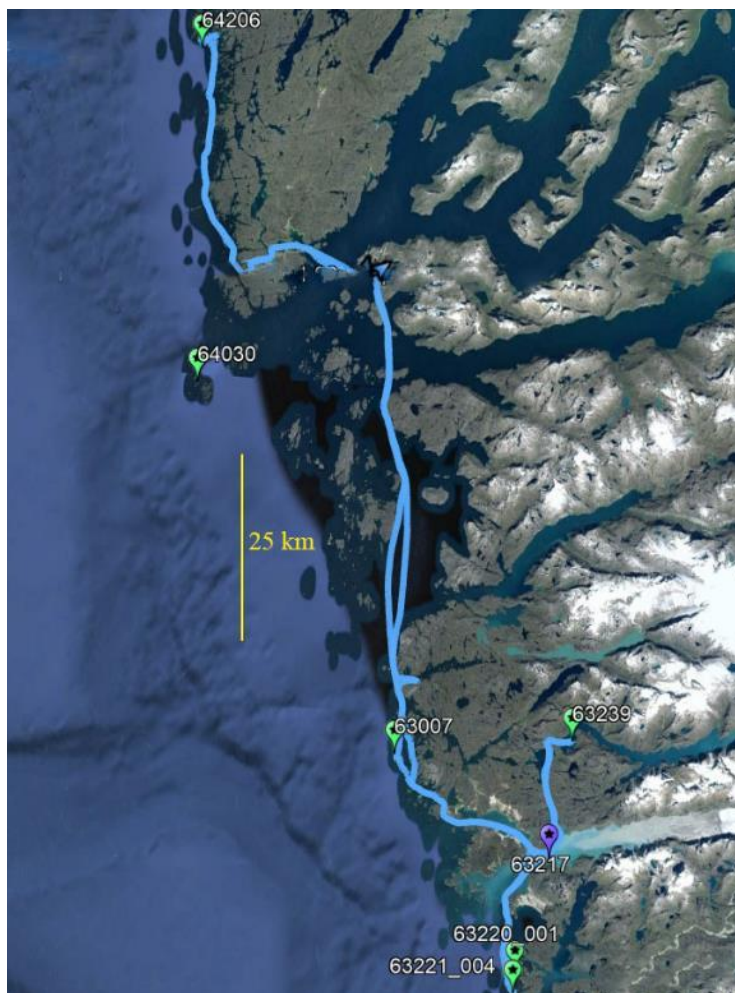

Figur 19. En stor tørve af græs er flået af klippen ved en vinterstorm på Ivikisalik.

Andre områder dækket i 2020/21

Det lykkedes i 2020 at besøge 4 lokaliteter i Kitsissut (Kookøerne ca. 30 km vest for Nuuk), hvorfra der foreligger optællinger fra 2010/11.

I 2021 var det muligt at besøge yderligere 9 lokaliteter uden for programområdet, hvorfra der foreligger optællinger i 2010/11 (Tabel 3 og Figur 20).

Figur 20. Den 28.6.2021 var det muligt at besøge større kolonier af ederfugle på lokaliteter syd for programområdet. Denne ene dags sejlads var på 272 km. Den 29. juni besøgte vi lokaliteter i Satsissut længere mod nord, en tur på 113 km. I 2020 besøgte vi lokalitet 6403 Kitsissut. Den gule streg viser 25 km.

Kitsissut indgår ikke i overvågningsprogrammet, da det er et meget vanskeligt område at komme til. På 4 øer i dette område gik antallet tilbage med 50 % fra 637 reder i 2010/11 til 316 reder i 2020. På 5 øer i den sydlige del af Satsissut (område 64206) gik antallet af aktive reder tilbage med 82 % fra 273 til 49 aktive reder.

I området syd for Sermilik optaltes to større kolonier Ikerasaarsuup North (63220_001) og Kittoqorsalik (63221_004) som også begge udviste tilbagegang på hhv. 20 og 49 %. En koloni på den større ø Simiutarssuaq (63217) i midten af den yderste del af fjorden Sermilik, havde også en tilbagegang på 52 %.

Den eneste lokalitet som ikke udviste tilbagegang siden 2011, er kolonien på øen Qaarnerup Qeqertai Øst (63239), som havde en fremgang på 33 %. Denne lokalitet blev optalt i både 2010 og 2011 og havde hhv. 281 og 275 reder. Et andet forhold der adskiller denne koloni, er at den er beliggende i et ret lukket fjord Alanngorlia. For at komme til området, skal man forbi en ø, der ligger som en prop i fjorden, der danner voldsomme strømforhold, som kun kortvarigt er passable de 4 gange i døgnet, hvor vandstanden i yderfjorden er på niveau med inderfjorden. Den yderste del af fjorden Alanngorlia er fældeområde for ederfugle. Et andet nærliggende fældeområde for ederfugle er beliggende i Ikerassassuaq 5 km vest herfor, hvor der er større lavvandede områder med sandbund, og hvor bundforholdene ikke egner sig til fangst af stenbider. Der blev set flere 100-tallige flokke af fældende ederfugle på begge lokaliteter d. 28.6.2021. Begge områder ligger langt fra de nærmeste byer og bygder (90-110 km fra Nuuk og 70-90 km fra Qeqertarsuastsiaq, Fiskensæstet). Man må derfor gå ud fra, at området kun meget sjældent eller måske slet ikke besøges af mennesker i fuglenes yngletid, ligesom der ganske givet ikke finder fangst af stenbider sted i området.

Tabel 3. Oversigt over lokaliteter uden for programområdet optalt i 2020/21. Placeringen fremgår af Figur 20.

Besøgt	Område nr.	Navn	2010/11	2020/21	%-vis ændring
3.4.2020	64030	Kitsissut	637	316	-50
28.6.2021	63239	Qaarnerup Qeqertai Øst	283	375	33
28.6.2021	63217	Simiutarssuaq	64	31	-52
28.6.2021	63220_001	Ikerasaarsuup North	186	149	-20
28.6.2021	63221_004	Kittoqorsalik	145	74	-49
29.6.2021	64206_004	Satsissut	91	5	-95
29.6.2021	64206_007	Satsissut	40	1	-98
29.6.2021	64206_037	Satsissut	102	43	-58
29.6.2021	64206_039	Satsissut	4	0	-100
29.6.2021	64206_045	Satsissut	36	0	-100
		sum	1588	994	-37

Figur 21. Satsissunnguit en solskinsdag.

Andre ynglefugle

Jeg har under feltarbejdet registreret forekomsten af de øvrige arter af ynglefugle på alle de besøgte øer. Udviklingen i antallet af f.eks. ynglende måger kan være en hjælp til at tolke udviklingen for antallet af ynglende ederfugle, idet menneskelige forstyrrelser i form af ægindsamling på øerne vil påvirke antallet af ynglende måger negativt. Jeg skal i det følgende nævne de vigtigste iagttagelser af de øvrige ynglefugle i 2021.

Den storm der hærgede kysten d. 23. juni, og de efterfølgende dages blæst og regnvejr, har givetvis betydet at en meget stor del af de mågeunger, der var klækket før d. 23. juni, var omkommet. Der blev mange steder registreret varslende måger og færdige og tomme reder, men ingen unger og ingen unger. Der blev også fundet et par daggamle unger af rødstrubet lom som var omkommet, hvilket jeg ikke har set før. Af denne grund har jeg ikke kigget nærmere på tallene for de ynglende måger, da den omfattende ungedødelighed vil bevirke, at man registrerer færre par end de fugle, der faktisk har været til stede fra begyndelsen af ynglesæsonen. Jeg henviser derfor til feltrapporten for 2020 (Rasmussen 2020).

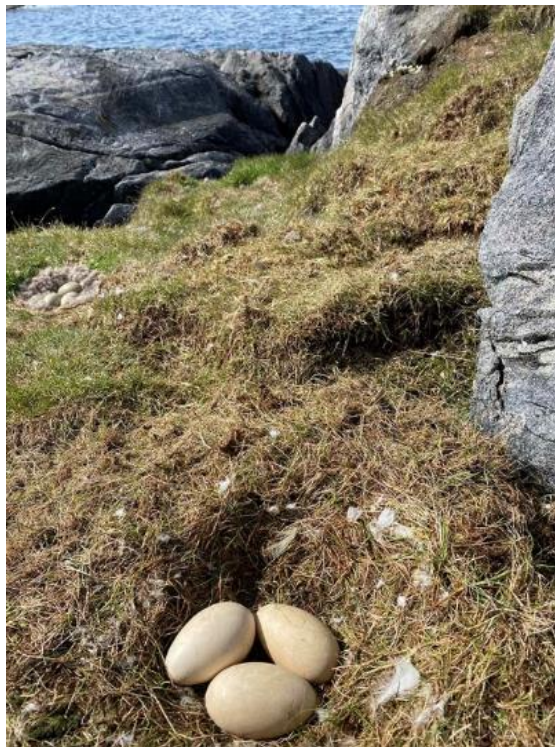
Figur 22. To halvstore unger af svartbag som må være omkommet i stormen d. 23.6. en uge før besøget.

Der blev set et par ynglende Snegås, der viste sig at ruge på 3 æg. Det er første gang arten med sikkerhed er konstateret ynglende så langt mod syd. Desuden fløj en Krikand hun forskrækket op fra vegetationen på ø 001, hvor den lå og rappede i 10 min. Vi ledte forgæves efter en rede. Der blev i 2020 registreret en varslende Snegås, blå fase, i det nordligste af tælleområderne Umiassuit Inaat. I 2017 blev der set en

Snegås ca. 30 km syd for Nuuk, der tilsyneladende havde en unge, men da den blev set sammen med Canadagæs kunne det ikke afgøres med sikkerhed at det var dens unge.

Figur 23. Et par Snegås rugede på 3 æg på en af øerne i Satsissunnguit.

Figur 24. Rede af Snegås med 3 æg. En rede af Ederfugl i baggrunden.

Der blev set et par store flokke af Lunder på til sammen 170 individer, hvilket er flere end normalt. I 2020 blev der set tilsammen ca. 100 individer. Der var stor graveaktivitet mange steder, også på steder hvor der ikke har ynglet Lunder i en del år.

Figur 25. Lundehuller med stor graveaktivitet på en ø i Satsissunguit (nr. 64006_013).

Figur 26. Udsnit af en større flok Lunder på i alt 130.

Referencer

- Merkel. F.S. 2008. Bestandsstatus for ederfuglen i Ilulissat, Uummannaq og Upernavik Kommuner 2001-2007. Resultater fra overvågningen gennemført af lokale optællere i samarbejde med Grønlands Naturinstitut. Teknisk rapport nr. 73. 33 sider. Pinngortitaleriffik Grønlands Naturinstitut. https://natur.gl/wp-content/uploads/2019/07/73-GN_TR_73_Ederfugle-Moniteringsprogram-Statusrapport-2007.pdf
- Merkel. F.S. & S.S. Nielsen 2002. Langsigtet overvågningsprogram for ederfuglen i Ilulissat, Uummannaq og Upernavik Kommuner – vejledning og baggrund. Pinngortitaleriffik Grønlands Naturinstitut. Teknisk rapport nr. 44. 33 sider. https://natur.gl/wp-content/uploads/2019/07/44-Nr.44-2002-Langsigtet_moniteringsprogram_for_edderfuglen_small.pdf
- Rasmussen L.M. 2020. Ederfuglemonitoring ved Nuuk - feltrapport 2020 Pinngortitaleriffik, Grønlands Naturinstitut. 31 sider. Upubliceret rapport fra Pinngortitaleriffik, Grønlands Naturinstitut.
- Rasmussen, L.M. 2015. Rapport over ederfuglemonitoring ved Nuuk, 2015. Upubliceret rapport fra Pinngortitaleriffik, Grønlands Naturinstitut.
- Rasmussen, L.M. 2013. Anbefalinger til monitoring af ederfugle ved Nuuk. Upubliceret rapport fra Pinngortitaleriffik, Grønlands Naturinstitut.
- Rasmussen, L.M. 2013. Ynglende havfugle i Vestgrønland 2009-2011. Teknisk rapport nr. 86. 66 sider. Pinngortitaleriffik Grønlands Naturinstitut. https://natur.gl/wp-content/uploads/2019/07/86-2013_GN_TR_LMR_3.pdf
- Rasmussen, L.M. 2010. Ynglefugle ved Akia, Vestgrønland, juni 2009. Teknisk rapport nr. 82. 34 sider. Pinngortitaleriffik Grønlands Naturinstitut. https://natur.gl/wp-content/uploads/2019/07/82-GN_TR_82_Breeding_birds_Akia.pdf

Figur 27. Fra venstre: Lars Maltha Rasmussen, Jokum Josefsen, Jonas Reimer og Johannes Heilmann.